Olkiäijiä vastaan taistelevat

Karl Marx aikoinaan ivasi porvarillisia tiedemiehiä siitä, että he mielikuvituksessaan tekivät joistakin asioista olki-äijiä, joita vastaan sitte taistelivat. Meidän keskuudessamme nykyään ovat I. W. W:n opin kannattajat, olletikin suomalaiset, tuollaisia jotka rakentelevat mielikuvituksessaan asioita, joista tekevät olkiäijän, jota vastaan sitte taistelevat.

Sosialistipuolueesta he ovat mielikuvituksellaan luoneet sen käsityksen, ettei se muka ole vallankumouksellinen, ja että se työväenkysymyksen ratkaisussa luottaa yksistään äänestykseen. Tosiasia on etteivät minkään maan sosialistit enemmistönä ole hyväksyneet sellaista käsitystä, että yhteiskuntakysymys ratkaistaisiin yksistään ääniuurnalla. Joskin joissakin maissa, kuten esim. täällä, on jouduttu panemaan suuri paino äänestykseen, johtuen se tämän maan taloudellisista ja valtiollisista olosuhteista. Mutta ei tämänkään maan sosialistipuolue ole osannut, että työväen valtaannousu ratkaistaisiin vain vaalilipulla. On vain pidetty tärkeänä saada työväenluokalle parannuksia lainlaadinnallista tietä kapitalistisen yhteiskunnan sisällä. Sen kautta on tarkotus vahvistaa työväenluokkaa suurempiin tehtäviin, kun olot kärjistyvät siksi, että toiset keinot ovat tepsivämpiä valtaan pääsylle kuin äänestys.

He syyttävät sosialistipuoluetta siitä, että se muka edustaa taivasoppia, lupaa työläisille hyvyyksiä tulevassa yhteiskunnassa; ei hanki mitään huojennuksia työläisten kurjiin oloihin tänäpäivänä. Kun sosialistipuolue hankkii uudistuksia lainsäädännön kautta, niin paljon kuin silla on voimaa niitten toimeenpanemiseen, niin sentakia se on heidän mielestään reformipuolue, eikä kumouksellinen. Kun puolue opettaa, että koska meillä ei vielä ole voimaa niin paljoa, että voisimme saada kumousta aikaan, niin hankimme työväelle parannuksia nykypäivänä, silmällä pitäen kumouksellista päämäärää. He syyttävät puoluetta siitä kun se ei huojenna työläisten kuormaa heti, mutta kun puolue hankkii parannuksia, niin silloin se ei ole kumouspuolue. Kun se opettaa työläisille, että sosialistipuolue tekisi vallankumouksen heti, jos sillä olisi kylliksi voimaa käytettäväänään, mutta kun työläiset ovat niin tyhmiä etteivät anna voimaansa sosialistipuolueelle, niin täytyy odottaa siihen saakka kunnes viisastuvat ja antavat omalle puolueelleen voimansa, jolloin kumous on mahdollinen. Tässä muka on taivasoppi, kun puolue näin menettelee. Kun hankkii parannuksia, niin silloin se ei ole kumouksellinen ja niin ollen työläisille kelpaamaton puolue, mutta kun opettaa että sosialistipuolue tulevaisuudessa tekee vallankumouksen, niin se on taivasopin opettamista, eikä anna mitään huojennusta nykyisin työläisille. Näkevätkö kaverit mikä ristiriita heidän arvostelussaan on?

Useissa tapauksissa heidän arvostelunsa sosialistipuolueesta perustuu olettamukseen, eikä tosiasioihin. Niinpä he kuvittelevat, että sosialistipuolue ei ole työläisten puolue, koska siihen pääsee jäseneksi kuka hyvänsä. Totta kyllä että sosialistipuolueesen kelpaavat kaikki jotka noudattavat puolueen määräämää taktiikkaa, katsomatta sitä mistä yhteiskunnallisesta asemasta henkilö on kotoisin. Mutta jos me epäilemme puoluetta sen takia, että siinä on joitakin herraskaisia, niin tarkastakaamme puolueohjelmaa, sisältääkö se työläisille hyödyllisiä asioita, ja jos näemme ettei se sisällä sellaista mikä on meidän etujemme mukaista, niin korjatkaamme. Palkkatyöläiset ovat enemmistönä puolueessa, siis heillä on valta saada puolue sellaiseksi että se kaikinpuolin vastaa työläisten vaatimuksia. Ja jos näemme että herraskaverit ovat vilpillisiä meidän asiallemme, niin antakaamme heidän takapuoleilleen kengänpohjan kuva. Ei heidän takiaan sovi ruveta polkemaan omaa puoluetta; se on samaa kuin pelkäisimme omaa varjoamme.

Emme saa luulla että sosialistipuolue olisi läheskään täydellinen; narrit tavottelevat täydellisyyttä, ja joka sosialisipuolueelta sitä vaatii, on narri. Sentakia meidän pitääkin aina olla valveilla, että korjaamme epäkohdat liikkeessämme. Sosialistipuolue on vain erehtyväisten ihmisten puolue, niin ollen siinä on paljon puutteellisuuksia; niin suuressa asiassa kuin sosialistinen pulma on, on paljon vastuksia. Vaan sen takiako me sen hylkäisimme, että siinä on vastoinkäymisiä puolueella. Ei. Tekisimme samoin kuin suuttunut seppä, joka vastuksen sattuessa viskaa tekeleen nurkkaan ja kiroilee, mutta kun saa mielensä takaisin, niin hakee tekeleen nurkasta ja alkaa työn uudelleen. Tuo temppu ei auta hänen työtään ollenkaan, päinvastoin hidastuttaa esineen valmistumista. Rauta jäähtyy ja aika kuluu hukkaan. Meidän tuplajuulaisemme ovat työväenkysymykseen nähden tuon suuttuneen sepän kaltaisia; kun heitä puolueessa on tavalla tai toisella vastustanut ja puolueella kokonaisuudessaan ollut vastuksia, niin ovat he suuttuneet puolueelle ja viskanneet sen nurkkaan, ja nyt kiroilevat ja katuvat että ovat koskaan kuuluneet sosialistipuolueeseen, niin kuin tuo vihainen seppä, että kun tulikin työ aletuksi. Teille, pojat, käy aivan samoin kuin tuolle raivostuneelle sepälle, että on jälleen ryhdyttävä työhön; kun te aikanne kiroilette sosialistipuoluetta ja saatte mielenmalttinne takasin, niin tulette puolueeseen ja alatte työskennellä.

Yksi asia on vielä, jota en malta sivuuttaa, koska se soveltuu tämän asian yhteyteen. Vaikka siitä on jo paljo puhuttu, niin ei liene pahitteeksi vaikka kertaankin sen, koska tuplajuulaiset siitä tapansa mukaan luovat mielikuvituksessaan jos minkälaisia äijiä. Venäjän vallankumouksessa he näkevät omat oppinsa toteutuneen, eikä sosialistiopin mukaan siellä vallankumous tapahtunut, kun ei äänestetty; siellä ratkaistiin vastustus suoralla toiminnalla, eli sotilaitten pistimillä. Tarkastakaamme miten sosialistit käsittivät ennen vallankumousta Venäjän asioita. He sanoivat, että sellaisessa maassa kuin Venäjällä, jossa on sotilaallinen hallitus ja suuri kansan enemmistö äänioikeutta ja muita valtiollisia oikeuksia vailla, ei voi odottaakaan muuta kuin aseellista vallankumousta. Siis siellä tapahtui jokseenkin niin kuin tietoiset sosialistit ennustivat, ettei sentakia tarvitse tuplajuulaisten ylpeillä, että he yksin Venäjän tapahtumat oikein arvioivat. Meidän sopii muistuttaa, ettei siellä puhtaasti suurlakolla kumottu tsaarivaltaa eikä liioin viimeinen kumous mennyt tuplajuun opin mukaan. Kumpanenkin kumous on ollut puhtaasti valtiollinen ja valtiollisilla toimenpiteillä suoritettu. Sotilasmahtia on ainakin tähän saakka pidetty yhtenä tärkeänä osana valtiomahdista ja sehän siellä on suurinta osaa vallankumouksessa näytellyt.

Mitenkäs tulevaisuuten nähden käy? Veljemme ennustavat, että Venäjällä tästälähtien tehdään aivan toisin kuin mitä sosialistiopi sisältää. Siellä hävitetään valtio. Niinpä niin, siellä hävitetään **pistimille ja kasakkapampuille perustuva valtio,** vaan ei hävitetä sitä valtiota, jota Venäjän kansa tarvitsee tuotantoa ja tuotteiten jakoa järjestämään. Sellaiseen valtiomuotoon sosialistioppi tähtää. Jotakin sellaista näyttävät Venäjän bolshevikit yrittävän saada aikaan. Mutta se ei ole aivan käden käänteessä toteutettava Venäjälläkään, enempää kuin muuallakaan, missä työläiset pääsevät valtaan. Hyvin todennäköiseltä näyttää että jos bolshevikkien valta on pysyväinen — kuten on suotava, niin Venäjällä valtiomuoto ottaa uusia muotoja, joka ei ole ristiriidassa sosialistiopin kanssa.

Sosialistit eivät ole koskaan opettaneet, että nykyinen valtio säilyisi sosialistisessa yhteiskunnassa, joskaan eivät pidä lempityönään sen hävittämistä, kuten veliemme tekevät.

Olisi paljonkin oikomista niissä harhakäsityksissä mitä he ovat luoneet mielikuvituksessaan sosialistionista, vaan riittäköön tämä tällä kertaa.

Savon jääkäri.

Enemmän tietoisuutta tarvitaan

Työläisillä, joilla ei ole tietoa ja ymmärrystä menneen ajan historiasta, eivät myöskään käsitä, kuinka yhteiskuntajärjestelmät ovat muuttuneet, ja kuinka vallankumouksia on ollut niin kauan kuin on ollut ihmisiäkin. Historian perusteella me tiedämme, että ihmiset ovat aina ja kaikkina olemassaoloaikoinaan taistelleet parempaan päästäkseen; ihmiset ovat ponnistelleet päästäkseen selville luonnonvoimien salaisuuksista, tarkotuksella saattaa ne ihmisille hyödylliseen palvelukseen. Siinä onkin viimeisen puolivuosisadan aikana menty eteenpäin pitkillä askeleilla.

Mutta vaikka onkin saatettu luonnonvoimia ihmisten palvelukseen, niin siitä huolimatta suuri joukko mailman ihmisistä kärsii puutetta, ja on vailla niitä hyödykkeitä, joita olemme olleet osallisena tuottamaan. Luulisi tuon kierouden huomaavan, mutta "mitä nuorena oppii sen vanhana muistaa," pitää paikkansa tässäkin. Koulussa lapsille sanotaan, että jokaisella on tilaisuus tulla presidentiksi, ja että John D. pikkupoikana myi kengännauhoja, kaupungin kaduilla, ja huomatkaa mitä hänellä on nyt. Siis kaikilla on muka tilaisuus, jos on halua ja ymmärrystä.

Eiköhän se sama totuus myllertäne nykyistenkin työläisten päissä? Kaikkia noita mahdollisuuksia ajatellessaan ja onnenpotkauksia varttoessaan aika kuluu ja vuodet ovat vierineet, niin ettei huomaakaan kun on saanut potkun kelpaamattomana John D:n orjalaumasta. Toisten työläistenkin ylenkatsomana, mihinkään kelpaamattomana, kuleksii entinen presidentiksi tai rikkaaksi micheksi haaveileva poika. Siis se väitös että ei se mailma ja järjestelmä tästä muutu, ei pidä paikkaansa, sen voimme todeksi todistaa nykyisellä ajatuskannalla olevalle työläiselle, jos on malttia ja halua sen tietämiseen, sekä myöskin niille, jotka ovat pahojen ihmisten ja -tekojen poistamisen kannalla. He voisivat omaksi hyödykseen ja koko työväenluokan eduksi oppia ymmärtämään sen minkä sosialistit ovat aikoja sitten ymmärtäneet ja kansalle selittäneet, että syyt ovat poistettavat ensin, niin pahat teot katoavat itsestänsä.

Todistaaksemme sen opin vääräksi, että voimme poistaa teot ennen syitä, voimme käyttää esimerkkinä kristinoppia. Niinkuin tiedämme on kristinopin nimessä koetettu poistaa ihmisistä pahuutta ja pahoja tekoja; ei ole ainoastaan selitetty, että on synti ja vääryys tehdä lähimmäiselleen pahaa, mutta sanottu että jälkeen kuoleman vielä joudut kärsimään mitä hirveimmän rangaistuksen, jolla ei ole loppua ollenkaan, jotavastoin jos elät hyvin, etkä tee pahaa lähimmäisellesi, tulet kuolemasi jälkeen saamaan ijankaikkisen ilon ja nautinnon.

Kaikki tämä istutetaan ihmiseen silloin, jolloin se varmasti tarttuu, nimittäin lapsena. Myöskin on olemassa kaikenlaisia muita "rakasta-lähimmäistäsi"-apostoleja, jotka eivät lukeudu varsinaiseen helvetin kiirastulen opettajiin. Katsokaamme jos on saavutettu niitä tuloksia mitä on haluttu. Eipä tietenkään. Monen vuosisadan siveyssaarnojen ja hyväksi-tulemis-oppien jälkeen näemme mailman täynnä paheita ja vääryyksiä. Koko aika on siis tuhlattu paheitten pois aiamiseen, sentähden että on jätetty paheiden juuret paikoilleen.

Ei liene epäilystä siitä, eteivätkö nykyajan siveyssaarnaajat ymmärtäisi että todellinen paheiden pesä on nykyinen yhteiskunta, jossa kaikenlaisilla petoksilla ja vääryyden teoilla on tilaisuus hankkia rikkauksia, ja rehellisellä työllä voi ainoastaan puutteellista elämää elää.

Mutta eihän sellaisten siveys- ja rehellisyysopettajien sovi sanoa totuutta, sillä he seurustelevat samoissa piireissä työläisten töitten tulosten suurimpien riistäjien kanssa. Siksipä osa työläisistä onkin jo tehnyt selvän pesäeron kaikenlaisten työläisten harhaanjohtajien kanssa, alkavat ymmärtämään, että ainoa keino, jolla voidaan mailma parantaa, ja tehdä työläisille turvalliseksi, on työläisten oma järki ja toiminta. Tämän tietäen koetamme kaikilla mahdollisilla keinoilla näitä totuuksia selitellä, välittämättä siitä jos meille sanotaan, että ette te tiedä mitä puhelette. Nykyään meillä on jo paljon todistuksia siitä, että tiedämme mihin ollaan menossa. Meillä on sanomalehtiä, kuukausijulkaisuja, kirjoja ja kykeneviä puhujia, jotka kaikki kykenevät iskemään järkeä ihmiselle jos on teillä halua siihen.

Työläiset, ottakaa huomioon järjestymisen ja tietoisuuden sanomat. Jollette, niin tulette antautumaan kapitalismin mustien voimien edessä vieläkin alemmaksi kuin missä nyt olemme. Se nykyinen porvarien uskottelu, ettei mailma tästä tämän paremmaksi muutu, on jätettävä arvottomana syrjään. Me tiedämme senkin, että kaikkina aikoina milloin on ollut olemassa hallitsijoita ja hallittavia, ovat hallitsijat vastustaneet yhteiskuntamuutoksia siitä yksinkertaisesta syystä, että ovat pelänneet menettävänsä lihavan asemansa.

Sama on asianlaita tämän ajan kapitalisteilla. Hekin kaikenlaisten kätyreinsä avulla rientävät selittämään sosialismin "mahdottomuutta" ja työläisten "kykenemättömyyttä" yhteiskunnan ohjaksissa. Mutta samalla eivät rohkene tunnustaa että sosialistipuolue on juuri työläisten koulu, jossa opetetaan ymmärtämään tulevan yhteiskunnan velvollisuudet ja tehtävät. Me selitämme ja näytämme todeksi että nykyaikaiset väärydet johtuvat väärästä taloudellisesta pohjasta, eikä pahoista yksilöistä, niinkuin meille uskotellaan. Taloudellinen pohja täytyy muuttua muiden muutosten mukana, jos mielitään päästä minnekään. Muutosta hidastuttaa ainoastaan välinpitämättömyytenne, jotka sivussa töllistelette ja aikaanne tuhlaatte.

Rantajätkä.

Sosialismi ja vallankumous

Syndikalistien taholta on usein selitetty, että me sosialistit muka uskomme eli väitämme että vallankumous voidaan toteuttaa ainoastaan parlamentissa eli toisin sanoen poliittisella voimalla ja että sosialismi niin ollen vastustaa aseellista vallankumousta. Viimeksi luin tämän syytöksen "Industrialistin" n:o 29 toimituskirjotuksessa, jossa puhuttiin Suomen nykyisistä tapahtumista. Siinä sanottiin, että Suomen työväenluokka tulee nyt huomaamaan, ettei sillä poliittisella toiminnalla mitä Suomen sosialistipuolue on tähän asti käyttänyt päästä minnekään, vaan että sielläkin on täytynyt tarttua aseelliseen voimaan. Samassa toimituskirjotuksessa sanottiin Suomessa olevan paljon i.w.w.-läisiä, jotka siellä toimivat j.n.e.

Tämän kirjotuksen tarkotus ei ole ollenkaan vähentää sitä kunniaa, mikä i.w.w:läisille eli syndikalisteille kuuluu nykyisistä Suomen työväen taisteluista (jos sitä ollenkaan kuuluu).

Suomen sosialistit eivät ole vasta tässä taistelussa oppineet tuntemaan, että työväenluokan on käytettävä niitä taistelutapoja, mihin vallassaoleva luokka sen milloinkin pakottaa. Suomen hallituksessa ollut porvarluokka pakotti työväenluokan ryhtymään aseelliseen kapinaan. Mutta se ei todista ollenkaan sitä että sosialistipuolue Suomessa olisi muuttanut periaatteitaan. Sosialistit eivät ole koskaan missään maassa laatineet mitään määrättyä kaavaa tai sääntöä, miten on vallankumous milloinkin tapahtuva, vaikkakin sosialistit toivovat että vallankumoukset voitaisiin toimittaa mitä vähemmällä verenvuodatuksella. Ja mitä historia kertoo vallankumoustapahtumista, niin emme löydä sieltä paikkaa, joka selittäisi yhdenkään porvarillisenkaan vallankumouksen tapahtuneen ilman verenvuodatusta. Kuinka siis voisimme uskoa, että vallankumous, jossa työväenluokka nousee valtaan, olisi mahdollinen ilman veren vuodatusta, sillä omistava luokka kyllä käyttää kaikkensa, pysyäkseen vallassa ja sosialistienkin on meneteltävä siten kuin porvarit pakottavat. Tämä kysymys on ollut selvillä Suomenkin sosialisteilla jo vuosia sitte, eikä vasta opittu.

Mutta miten on sen valtion, eli poliittisen vallan suhde näihin vallankumouksiin nähden, joissa syndikalistit selittävät sen tarpeettomaksi? Mitä meille opettaa historia ja nykyiset vallankumousliikkeet? Sitä että sen luokan tai ryhmän, joka on suorittanut vallankumouksen, on täytynyt olla valtiovallan herrana ja voimakas lainlaatijakunnassa. Kun Ranskan suuri vallankumous tapahtui, jolloin nouseva porvaristo kumosi aateliston vallan, niin Ranskan silloisessa eduskunnassa kaksi kolmattaosaa niitä, jotka edustivat nousevaa porvaristoa, ja vain yksi kolmasosa joka edusti aatelistoa. Kun enemmistö alkoi esittää lakiehdotuksia, jotka eivät olleet eduksi vähemmistölle (aatelistolle), niin aatelisto, joka oli ollut valtion vallassa, luuli vieläkin voivansa pakkovoimalla estää porvariston valtaan pääsyn, vangitsemalla edustajia y.m. Mutta nouseva porvaristo tiesi olevansa kyllin voimakas tekemään aseellisen vallankumouksen, koska oli enemmistönä eduskunnassa. Siis poliittinen voima määräsi vallankumousvoiman suuruuden.

Ja kun katselemme miten alkoi Venäjän vallankumous, niin näemme siellä saman tuloksen. Duuman enemmistö oli keisarivallan kukistamisen puolella, ei luonnollisestikaan siinä tarkotuksessa, että työväenluokka saisi vallan käsiinsä, kuten sitte tapahtui, että työväenluokka pääsi määrääväksi Venäjän valtion vallassa. Siitä huolimatta täytyy meidän huomata, että jos enemmistö duumassa olisi ollut vallankumousta vastaan, niin mahdollisesti olisi hallitus voinut tukahuttaa vallankumouksen aikuunsa, kuten monessa maassa on tapahtunut. Mitä tulee Suomen sisäiseen vallankumoukseen, emme varmaan tiedä kuka siellä hallitsee, vaan sen tiedämme, että jos Venäjän valtion valta ei olisi työläisten käsissä, niin ei myöskään Suomen työläisillä olisi mahdollista tehdä vallankumousta, siksi että ovat vähemmistönä eduskunnassa ja niin ollen vailla valtiovaltaa. Nyt he turvautuvat Venäjän valtiovaltaan. Venäjän köyhälistöön. Ja Venäjän työläiset voivat auttaa Suomen työläisiä siksi että heillä on valtiovalta käytettävänään. Siis selvä todistus siitä, että työväenluokan on hankittava valtiovalta, jos meinaa päästä yhteiskunnallisesti määräävä-iäksi. Venäjän vallankumous todistaa, että siellä on taistelu valtiovallasta, eikä ainoastaan tuotantolaitoksien valtaaminen työväenluokan käsiin, kuten silloin pitäisi tapahtua, jos valtion valta työläisille olisi tarpeeton.

Jokaisen, joka tahtoo nähdä mitä meille nykyiset tapahtumat opettavat, huomaa että valtiollisen eli poliittisen vallan hankkiminen työväenluokan käsiin on välttämätön, ja sen saavutus on askel yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen vallankumoukseen, johon sosialistinen työväenliike pyrkii.

E. J. L.

Ihmiset ja yhteiskunta

Kapitalistinen yhteiskunta, joka kaikissa maissa edustaa yksinomaan pääoman omistajia ja niitten edustajia, pakottaa työväenluokan jäsenet puolustamaan itseään monella eri tavalla. Huomattavin puolustuskeino työläisillä on yhteenliittyminen, taloudellisella ja poliittisella alalla. Poliittisella alalla järjestyneitä työläisiä oli v. 1914 yksitoista ja puoli miljoonaa, jakautuen eri maiden kesken. sotavuosina on jäsenmäärä sotivissa maissa tietysti laskenut, vaikkei kokonaisjäsenmäärä siltikään paljon muuttune, senvuoksi että toisissa maissa taas jäsenmäärä on kohonnut.

Taloudellisella alalla järjestyneitä työläisiä lienee jonkunverran enemmän, koskapa yksistään Yhdysvaltain, Suurbritannian ja Saksan yhteinen unionistein jäsenmäärä lasketaan olevan yli yhdeksän miljoonaa. Kun tähän lisäksi lasketaan kaikkien maiden järjestynyt työväestö, niin saadaan poliitillisella ja taloudellisella alalla järjestyneiden luku nousemaan lähes kolmeenkymmeneen miljoonaan. Tämä on armeija, joka kasvaa vuosi vuodelta ja pohjaltaan vaikuttaa häiritsevästi nykyiseen kapitalistiseen yhteiskuntaan.

Kun yhteiskuntarakenne on ettoikeutettujen ihmisten etujen mukainen, niin se ei voi olla työläisten mielen mukainen senvuoksi, että työläisillä ei ole mitään etuja tässä kapitalistisessa yhteiskunnassa. Jos meillä olisi sellainen yhteiskunta, joka katsoisi ihmiset tasa-arvoisiksi toistensa kanssa, niin etujen ristiriitaa ei olisi olemassa. Mutta nykyisessä yhteiskunnassa edut määräävät juuri sen rajan missä suhteessa etuoikeudettomat saavat olla yhteiskuntaan. Ja tämän rajan poistamiseksi juuri työläiset liittyvät toisiinsa, perustamalla kansainvälisiä liittoja, järjestöjä, joiden ohjelma pääasiassa kaikissa maissa on sama.

Vaikka poliitillinen ja taloudellinen järjestyminen onkin ainoa ehto, nykyisen yhteiskunnan kukistamistyössä, niin saattavat jotkut muutkin tekijät synnyttää äkkinäisiä vallanmuutoksia, kuten Venäjällä. Mutta joka tapauksessa näiden järjestöjen vaikutin on kuitenkin pohjalla, ja silloin kun yhteiskunnallinen vallankumous tapahtuu, vaikka missä maassa tahansa, niin uuden yhteiskunnan luominen jää yksinomaan järjestyneille työläisille. Ja tätäkin tehtävää varten on välttämätöntä kuulua järjestyneisiin työläistovereihin.

Yhteiskunnassa, jossa ihmiset, työläiset ylipäänsä, ovat köyhiä, riistettyjä, puutteen ja epätoivon varassa eläviä, turvaantuvat he kaikenlaisiin keinotteleviin yhdistyksiin, yksilöllistä turvaa etsien. Niissä lukemattomat työläiset ovat menettäneet varojaan, sekä aikansa ja vaivansa keinotteleijain hyväksi. On kuitenkin olemassa muutamia loukkaus-, sairaus- tai kuolemansattumus-apuseuroja, joihin kuuluminen ei ole niinkään vaarallista, keinottelun kannalta. Lasketaanpa Yhdysvalloissa ja Canadassa yhteensä kuuluvan noin kaksitoista miljoonaa ihmistä salaseuroihin. Tämäkin puolestaan osottaa vaan yhteiskunnan mädännäisyyttä ja ihmisten itsensä turvaamishalua yksilöllistä tietä, joka on tukena ja pönkkänä edelleen tälle järjettömälle järjestelmälle.

Yhteiskunta voisi varsin hyvin täyttää suuremmatkin vaatimukset, kuin mitä koko salaseurajärjestelmällä kyetään joillekin yksilöille antamaan; jos vaan jokainen osaisi vaatia yhteiskunnalta sitä, mitä se osaa vaatia toiselta avuttomalta, niin eipä meillä tällaista kirjavaa karjaa olisikaan. Mutta kaikessa yksilöllisessä toiminnassa on pohjalla vankka vanhoillisuus ja porvarillinen käsitys, joka ei niinkään helposti ole poistettavissa niin kauan, kun niitä kannatetaan. Luokkatietoisten työläisten keskuudessa eivät mitkään yksilölliset pyrkimykset voi olla pitkäkäisiä. Mutta porvarillisen yhteiskunnan helmassa ne saavuttavat mahtavia numeroitakin jäsenistään.

Ihmisten käsitys tästä järjestelmästä on niin monimutkainen ja kiperä, että ilman virallisia laskelmia olisi niitä vaikea uskoa. Elämän jokapäiväisyys taluttelee kutakin yksilöä niin tuttuja latuja myöten, ettei niistä huomaa muuta kuin oman itsensä ja joitakin muita. Vaan, tällaisina melskeitten ja tapahtumien aikana, jolloin "vieras" vainolainen käy jokaista kyhnäsemässä, että mitäs tykkäät tästä tästä ja mitäs tuosta — niin tekeepä mieli joskus tutustua oikein kokonaiskaupalla tähän yhteiskuntaan ja ihmisten harrastuksiin. Sieltä voisi löytää minkä mitäkin, kun etsii ahkeramminn.

Yhteiskunta ja sen järjestävä voima, jotka eivät palvele kaikkia ihmisiä tasasuhteisesti, vaan yksilöllisesti rikkaita, mahtavia riistäjiä, on porvarillinen yhteiskunta, joka ei voi pysyä pystyssä. Kaikki sen liepeissä olevat muutkin paheet ja yksilölliset harrastukset katoavat hautaan yhteiskunnan mukana, sillä uudessa yhteiskunnassa ei voi olla väärryys runkona ja valhe tukijuurina.

J. M—a.

Näytelmäliitosta

Toverissa no. 47 kirjottaa nimimerkki Nix perusteella olevasta näytelmällitostamme. Nix näyttää kyllä lukeneen näytelmäliiton säännöt, mutta hän ei ole niitä vähimmässäkään määrässä käsittänyt. Koska allekirjottanut on yksi sen liiton perustajia, jota Nix kutsuu itäläiseksi liitoksi, katson velvollisuudekseni oikoa hieman sitä harhakäsitystä jota Nix aikoo sanotusta liitosta lietsoa.

Liiton tarkotus on yhdistää näytelmäseuramme kiinteämpään yhteistoimintaan, sekä hankkia näyttämöillemme esitettäväksi kelpaavia näytelmiä.

Nix sanoo, että on mahdottomuus hankkia työväen näytelmiä, koska porvarilliset kirjailijat eivät niitä kirjota. Liitolla ei suinkaan ole tarkotuskaan pakottaa porvarilliset kirjailijat kirjottamaan työväen näytelmiä. Mailmassa löytyy useita työväen kirjailijoita joiden teokset ovat meille aivan outoja, siitä syystä, että heidän teoksiaan ei ole koskaan suomennettu. Käsikirjotukset joita olemme saaneet Suomen teatterilta ovat viime aikoina osottautuneet puhtaaksi roskaksi, työväen näyttämölle kelpaamattomaksi. Kuitenkin tiedämme, että Ranskan, Saksan ja Venäjän kielillä löytyy näyttämöillemme sopivia näytelmiä joita ei ole suomennettu ja joista mahdollisesti ei koskaan tehdä käännöksiä elleivät työväennäyttämöt sitä itse suorita. Tätä tilannetta auttaaksemme perustimme näyttämöliiton.

Näyttämöliiton virkailijoista on toistaiseksi suunniteltu vakituiseksi ainoastaan sihteeri. Hänen toimeensa kuuluu: välittää liiton ja seurojen välinen kirjeenvaihto. Hankkia ja esittää suomennettavaksi kelpaavat näytelmät. Monistaa käsikirjotukset jälleen kun niistä on suomennos tehty, y.m.

Kolme tarkistajaa eli arvosteliaa jotka säännöissä määrätään valittavaksi, eivät tule olemaan palkatuita henkilöitä.

Sihteeri, senjälkeen kun on saanut käsiinsä jonkun suomennettavaksi kelpaavan näytelmän, lähettää sen näiden arvostelijain tutkittavaksi ja pyytää heidän lausuntoaan asiassa ja kun on saanut sen, selostaa näytelmän sisällön liiton toimeenpanevalle komitealle, sekä arvostelijain lausunnon siitä. Vasta senjälkeen päätetään otetaanko näytelmästä suomennos eli ei.

Liiton toimeenpaneva komitea ei myöskään tule olemaan palkallinen. Suomennoksen näytelmistä tulee tekemään se henkilö jonka liiton toimeenpanema komitea valitsee. Elkä liitto suinkaan tule pitämään vakituista suomentajaa, vaan antaa se yhden näytelmän yhdelle, toisen toiselle kykenevälle henkilölle suomennettavaksi ja maksaa siitä sopimuksen mukaan.

En mene väittämään, että näyttämöillämme vallitseva surkea tilanne saadaan tämänkään liiton avulla kädenkäänteessä korjatuksi, mutta kuitenkin voimme auttaa asioita paremmalle tolalle.

On paljon parempi koettaa yhdistää näyttämömme. Koettaa yhteisesti saada tosiarvokasta esitettävää ohjelmistoomme, kuin se, että edelleen ponnistelemme erillämme, välittämättä muista, enempää kuin itsestämmekään.

Kaikilla suuremmilla näytelmäseuroilla on jo kirjastossaan melkein kaikki näytelmät mitä Suomen kielellä on painettu, "Lukkarin arkityöt", "Jeppe Niilonpolka" y.m. sekä vielä suuri pinkka käsikirjotuksia, joista saamme, sitten kaupitella toinen toisillemme kopioita, saadaksemme osan niihin sijotetusta raboista takasin, eli toisin sanoen otamme toisesta taskusta ja pistämme toiseen.

Jos kaikki tämän maan työväen näyttämöt yhtyvät samaan liittoon niin ei tule kalliiksi näytelmän suomentaminen kullekin osastolle, kun kustannukset jaetaan tasan jokaista liittoon kuuluvaa seuraa kohti.

Silloin myöskin jokainen seura saa oman kopionsa näytelmästä. En ole koskaan ollut yhteispyrinnöitä vastaan, enkä ole nytkään. Päinvastoin, koetan tehdä kaikki voitavani yhteisen asian onnistumiseksi.

Löytyy paljon työväen näytelmiä. Puhumattakaan **suvaittavista** näytelmistä, kunhan pääsemme niihin käsiksi. Mutta ilman yhteistoimintaa emme pääse tämän edemmäksi, "jepetämme" vaan edelleen.

Mitä tulee niihin sihteerin apulaisiin, joita Nix sanoi tarvittavan käsikirjotusten ja roolien monistamisessa, pyydän huomauttaa, että mailmassa on jo monta vuotta ollut sellainen pieni rukki, jota sanotaan monistuskoneeksi. Kun vaan kirjotutamme yhden kopion käsikirjotuksesta ja rooleista, syntyy pian lisää, nopeammin kuin Nix ehkä saattaa aavistaakaan.

Keskipiiriläisten homman olen aina käsittänyt enemmän näytelmäkirjastona kuin minään liittona.

Kuitenkin toivon näiden molempien yhdistämistä ja liiton toiminnan eteenpäin viemistä, Worcesterissa, Mass., pidetyn kokouksen laskemalla pohjalla.

Yrjö Siro.

KANSANKIRJEITÄ

CALIFORNIA

SAN FRANCISCO.

Työolot San Franciscossa. Kaiken sen suuren touhinan jälkeen, että sota muka toisi työtä kaikille aloille, täytyy sanoa, että se on ollut turhaa suunsoittoa, ainakin mitä tulee tämän kaupungin työnsaantimahdollisuuksiin. Työttömänä kulkee puuseppiä ja maalareita huomattava joukko, sellaisiakin, joilla tavallisesti on aina työtä ollut; ja olisi kai sitä nytkin saatavissa, mutta ainoastaan nälkäpalkoilla ja orjakontrahtien allekirjottamisella, missä m.m sanotaan, että lupaa olla ryhtymättä mihinkään lakkoihin sodan kuluessa. Räätälien ammatti on täällä hupenemaan päin; ihmiset alkavat yhä suuremmassa määrässä käyttää n.k. valmiita vaatteita ja se yie meikäläisiltä räätäleiltä tilaustyön kokonaan. Kulta- ja hopeaseppiä vähennetään suuressa määrin, ihmiset ostavat vapaus-bondeja ja siihen menee raha joka useassa tapauksessa juuri käytettäisiin turhuuksien ostoon. Tuntuu kuin mailma olisi plakkoin "valmis", kun katselee sitä miesten työnsaantiin nähden.

Palvelustytöt ovat toisessa asemassa. Nyt sodan aikana ei ole "ra-

ENSILUOKAN

KAUPPATAVARAA

yleinen hinta ja hyvä palvelus on meidän motto Tulkaa katsomaan, huomaatte sen todeksi

Union Pacific Coal Co.
HANNA. WYO

Uusi, iso 10c kannu

COPENHAGEN

on nyt saatavissa

ME TAKAAMME

että Copenhagen nuuska on nyt ja aina on ollut ehdottoman puhdasta. Ellei kaupplaallanne ole sitä, me lähetämme sitä Teille postissa tavallisella hinnalla, 10c laatikko, siksi kunnes kauppiaanne voi sitä teille tarjota. Postimerkit kelpaavat maksuksi.

Copenhagen suu-nuuska on maailman parhainta suu-tupakkaa.

Weyman-Bruton Company,
1107 Broadway, New York.